

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE

KLASA: UP/I-352-03/22-06/47

URBROJ: 517-10-2-2-23-18

Zagreb, 14. srpnja 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 19370100881, temeljem članka 33. stavka 2. i članka 29. stavka 1. podstavka 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), povodom zahtjeva nositelja zahvata Heltos Renewable d.o.o., OIB: 96782791563, Maksimirsko naselje II. 17, HR-10000 Zagreb, zastupanog putem opunomoćenika Geonatura d.o.o., OIB: 43889044086, Fallerovo šetalište 22, HR-10000 Zagreb, za provedbu postupka glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Izgradnja sunčane elektrane Drniš 2“, u Šibensko-kninskoj županiji, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Namjeravani zahvat „Izgradnja sunčane elektrane Drniš 2“ u Šibensko-kninskoj županiji, nositelja zahvata Heltos Renewable d.o.o., Maksimirsko naselje II. 17, HR-10000 Zagreb, temeljem studije glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu koju je izradio u srpnju 2022. godine, a dopunio u siječnju 2023. godine, ovlaštenik Geonatura d.o.o. iz Zagreba, prihvatljiv je za ekološku mrežu, uz primjenu ovim Rješenjem propisanih mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A.) te programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže (B.).
- A. MJERE UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA NA CILJEVE OČUVANJA I CJELOVITOST PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE**

Opće mjere:

1. U okviru izrade projektne dokumentacije za ishodenje akta za gradnju prema posebnim propisima izraditi separatan dio u kojem će biti prikazan način na koji su u projektnu dokumentaciju ugrađene mjere ublažavanja negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže iz ovoga Rješenja.
2. O početku izvođenja zahvata obavijestiti ovo Ministarstvo i Javnu ustanovu za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim dijelovima prirode Šibensko-kninske županije – Priroda.

Mjere ublažavanja negativnih utjecaja tijekom pripreme, izgradnje i korištenja zahvata

3. Pripremne radove uklanjanja vegetacije i/ili radove koji zahtijevaju upotrebu teške mehanizacije izvoditi u razdoblju od 1. kolovoza do 1. ožujka.
4. Izvođenje glavnih radova (priprema terena, gradnja prometnica i postavljanje panela) provesti kontinuirano (s najviše od 3 dana prekida) kako se ne bi stvorila „ekološka zamka“.
5. Po završetku radova sanirati površine građevinskog pojasa degradirane tijekom izgradnje zahvata. Sanirane površine prepustiti sukcesiji prema prirodnim travnjačkim staništima.
6. U slučaju pojave i/ili širenja invazivnih stranih biljnih vrsta na području obuhvata zahvata ukloniti jedinke invazivnih stranih vrsta.
7. Na području sunčane elektrane koristiti ekološki prihvatljivo osvjetljenje koje mora biti u skladu s uvjetima propisanim posebnim propisom o zonama rasvijetljenosti, dopuštenim vrijednosti rasvjetljenja i načinima upravljanja rasvjetnim sustavima.
8. Na fotonaponskim modulima koristiti antirefleksivne slojeve kako bi se izbjegao „efekt vodene površine“ i spriječila kolizija ptica i šišmiša koji bi module mogli zamijeniti s vodenim površinama.
9. Održavanje vegetacije na području sunčane elektrane izvoditi košnjom ili ispašom, bez korištenja herbicida i pesticida. Košnju provoditi jednom godišnje, u kasno ljeto (kolovoz, rujna).

B. PROGRAM PRAĆENJA I IZVJEŠĆIVANJA O STANJU CILJEVA OČUVANJA I CJELOVITOSTI PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

Program praćenja stanja populacija ciljnih vrsta ptica (intenzitet korištenja područja obuhvata zahvata, stradavanje na panelima) na području obuhvata zahvata provoditi u prvoj i trećoj godini nakon izgradnje. Praćenje stanja treba započeti po završetku postavljanja panela, a mora ga voditi stručna osoba (ornitolog). Monitoring treba provesti na način da se u razdoblju od 1. ožujka do 30. rujna jednom u 15 dana, a od 1. listopada do kraja veljače jednom u mjesec dana (osim studenog i siječnja), pregleda područje sunčane elektrane i zabilježi stradavanje ciljnih vrsta ptica. Monitoring stradavanja potrebno je provoditi transektima na 30% površine fotonaponskih modula. Transekte rasporediti ravnomjerno, pri čemu treba paziti da uz središnje dijelove polja s fotonaponskim modulima zahvate i rubna područja.

Izveštaj s rezultatima svih aktivnosti praćenja stanja i fotografijama možebitno stradalih ptica kao prilogom, nositelj zahvata u obvezi je dostaviti Ministarstvu na kraju svake godine praćenja, najkasnije u roku mjesec dana od zadnjeg praćenja u godini. U izvješću nakon prve godine, mogu se predložiti mjere i aktivnosti u cilju smanjenja stradavanja ptica, ako su ona prisutna. Ovisno o rezultatima, u završnom izvještaju (koje sadrži pregled rezultata treće godine i analizu sumarnih podataka s prvom godinom praćenja), procijeniti postoji li potreba za daljnjim praćenjem te ako postoji predložiti dodatne mjere ublažavanja ili aktivnosti u cilju smanjenja utjecaja.

- II. Nositelj zahvata, Heltos Renewable d.o.o., Maksimirsko naselje II. 17, Zagreb, dužan je osigurati provedbu mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i

cjelovitost područja ekološke mreže te programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže kako je to određeno ovim Rješenjem.

- III. Ako nositelj zahvata, Heltos Renewable d.o.o., Maksimirsko naselje II. 17, Zagreb, ne provede mjere ublažavanja propisane ovim Rješenjem, provest će ih Ministarstvo na njegov trošak.
- IV. Ovo Rješenje izdaje se na rok od dvije godine.
- V. Rok važenja ovog Rješenja može se, na zahtjev nositelja zahvata Heltos Renewable d.o.o., Maksimirsko naselje II. 17, jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa Zakonom ili drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano ovo Rješenje.
- VI. Ako se na temelju rezultata provedenog programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže utvrdi da je provedbom zahvata unatoč primjeni mjera ublažavanja propisanih ovim Rješenjem došlo do značajnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, Ministarstvo će po službenoj dužnosti donijeti izmjenu Rješenja.
- VII. Ministarstvo može u bilo kojem trenutku ukinuti ovo Rješenje, u cijelosti ili djelomično, u slučaju nepridržavanja propisanih mjera ublažavanja ili nastanka nepredviđenih događaja s negativnim učincima na prirodu.
- VIII. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu Ministarstvo) zaprimilo je 4. kolovoza 2022. g. zahtjev nositelja zahvata Heltos Renewable d.o.o., Maksimirsko naselje II. 17, Zagreb, zastupanog putem opunomoćenika Geonatura d.o.o., Fallerovo šetalište 22, Zagreb za provedbu postupka glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Izgradnja sunčane elektrane Drniš 2“, u Šibensko-kninskoj županiji. U zahtjevu su navedeni svi podatci o nositelju zahvata i priloženi svi dokumenti te dokazi sukladno odredbama članka 31. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode (u daljnjem tekstu Zakon), kao što su:

- Rješenje Sektora za procjenu utjecaja na okoliš, Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom Ministarstva (KLASA: UP/I-351-03/21-09/270; URBROJ: 517-05-1-1-22-13 od 27. siječnja 2022.), da za predmetni zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš uz primjenu rješenjem propisanih mjera zaštite okoliša, da je za predmetni zahvat potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu
- Studija glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (dalje u tekstu: Studija Glavne ocjene) koju je izradio ovlaštenik Geonatura d.o.o. iz Zagreba, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite prirode (KLASA: UP/I-351-02/13-08/109, URBROJ: 517-03-1-2-20-12 od 20. listopada 2020.). Studija Glavne ocjene je izrađena u srpnju 2022. g., a dopunjena u siječnju 2023. g.. Voditelj izrade Studije Glavne ocjene je dr. sc. Hrvoje Peternel, dipl.ing.biol.

U provedbi postupka, dopisima KLASA: UP/I-352-03/22-06/47, URBROJ: 517-10-2-2-22-2 od 18. kolovoza 2022. g., URBROJ: 517-10-2-2-22-3 od 23. rujna 2022. g. (požurnica) i URBROJ: 517-10-2-2-22-4 od 26. listopada 2022 g. (požurnica) zatraženo je prethodno mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode (u daljnjem tekstu Zavod) o mogućnosti značajnog negativnog utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Ministarstvo je 16. studenog 2022. g. zaprimilo prethodno mišljenje Zavoda (KLASA: 352-03/22-02/783, URBROJ: 517-12-2-3-2-22-4 od 11. studenog 2022. g.) u kojem se navodi da je Studiju Glavne ocjene u bitnom potrebno nadopuniti sljedećim. U opisu zahvata potrebno je nadopuniti pojedine elemente, odnosno navesti točnu ukupnu površinu zahvata i uskladiti je kroz Studiju Glavne ocjene. Također navesti točan razmak između redova modula, dimenziju servisnih puteva i navesti koliko će točno ograda biti odignuta od tla. Dostaviti i nacrt s rasporedom modula i ucrtanim servisnim putevima. Također kako se u Studiji Glavne ocjene navodi više puta, istraživanja ptica i šišmiša provedena su na puno širem području odnosno na području prethodno planirana SE Drniš. U opisu utjecaja nije jasno navedeno odnose li se analize samo na područje SE Drniš 2, kao što je nužno, ili se odnose na cjelokupno područje istraživanja te je navedeno potrebno nadopuniti i analizirati utjecaje isključivo na obuhvat zahvata, a ne na istraživano područje. Vezano uz utjecaj na POP HR1000026 Krka i okolni plato u Studiji Glavne ocjene navodi se da je najznačajniji prepoznati trajni utjecaj gubitak staništa uslijed uklanjanja vegetacije zbog postavljanja panela. Navedenu tvrdnju nužno je preformulirati na način da se uzme u obzir gubitak travnjačkih staništa uslijed postavljanja panela unutar obuhvata zahvata radi zauzeća pogodnih staništa, ali i promjene stanišnih uvjeta (primjerice zasjenjenje, promjena vlage u tlu/zraku, promjena temperature tla i sl.) koje može rezultirati promjenom staništa na lokaciji koja može postati nepogodno ili manje pogodno za korištenje ciljnim vrstama. U Studiji Glavne ocjene potrebno je jasno navesti na koje ciljne vrste zahvat ima utjecaj preko gubitka njihovih pogodnih staništa, a za ocjenjivanje je potrebno koristiti skalu utjecaja -2 do +2 (uz pripadajuće opise utjecaja) dok je izraze malen, zanemariv, slab do zanemariv, ne očekuje se i slično potrebno izbaciti iz ocjene utjecaja. U Studiji Glavne ocjene se navodi „Svaki gubitak staništa koji premašuje 1 % ukupne površine tog staništa na području ekološke mreže, u pravilu se ocjenjuje kao značajno negativan dok se svi ostali gubici ocjenjuju kao prihvatljivi“. Navedeno je potrebno brisati. U Studiji Glavne ocjene potrebno je kvantificirati utjecaj provedbe zahvata u odnosu na ukupnu dostupnost pogodnih staništa za pojedine ciljne vrste, kao i na ciljeve očuvanja za navedeno POP područje. Također, potrebno je jasno navesti i utjecaj provedbe zahvata na ciljeve očuvanja za ciljne vrste šišmiša obližnjih područja ekološke mreže. U tekstu Studije Glavne ocjene navodi se da je razmak među nizovima panela dovoljan da se izbjegne efekt jezera, no kako razmak nije nigdje propisan, potrebno ga je navesti ili u opisu zahvata ili propisati kao mjeru ublažavanja. Također nije jasno koja je varijanta trase priključnog kabela od sunčane elektrane do TS 110/35/10 kV Drniš odabrana, što je potrebno navesti u Studiji Glavne ocjene te sagledati njen utjecaj. U Studiji Glavne ocjene potrebno je sagledati kumulativni utjecaj provedbe zahvata sa svim već provedenim i odobrenim zahvatima unutar navedenog POP područja ne samo s fokusom na energetske zahvate. Također potrebno je propisati provođenje programa praćenja ptica u 1. i 3. godini nakon izgradnje zahvata.

Na temelju prethodnog mišljenja Zavoda, Ministarstvo je Zaključkom (KLASA: UP/I-352-03/22-06/47, URBROJ: 517-10-2-2-22-6 od 6. prosinca 2022. g.) zatražilo nadopunu Studije Glavne ocjene. Doradenu Studiju Glavne ocjene (Geonatura d.o.o., Zagreb, siječanj 2023.), Ministarstvo je zaprimilo u zadanom roku, 16. siječnja 2023. g. te je zaprimljeno dostavilo 18. siječnja 2023. g. (KLASA: UP/I-352-03/22-06/47, URBROJ: 517-10-2-2-23-8) Zavodu na prethodno mišljenje.

Ministarstvo je 21. ožujka 2023. g. zaprimilo mišljenje Zavoda (KLASA: 352-03/22-02/783, URBROJ: 517-12-2-3-2-23-7) u kojem se navodi da je u Studiju Glavne ocjene dodana točna površina obuhvat zahvata, naveden je točan razmak između redova modula, dimenzija servisnih puteva, koliko će ograda biti odignuta od tla te je dostavljen raspored modula i servisnih puteva. Za potrebe izrade Studije Glavne ocjene provedena su ornitološka istraživanja na širem području lokacije zahvata jer je istraživanje rađeno za planiranu SE Drniš površine oko 150 ha no istraživanje obuhvaća i planiranu SE Drniš 2 te se navodi da je na području planirane SE Drniš 2 uglavnom rasprostranjen stanišni tip C.3.5.1. Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone na površini od oko 18,09 ha. Prilikom planiranja terenskih istraživanja proučeno je područje pomoću dostupnih prostornih podloga te dostupne literature, kao i podaci iz interne baze podataka. Ornitološka istraživanja provedena su tijekom tri terenska izlaska: u travnju (24.-26.04), svibnju (18.-19.05, 21.05.) i lipnju (16.-17.06.) 2020 g. standardnim ornitološkim metodama te je ukupno zabilježeno 28 vrsta od kojih je pet ciljnih vrsta POP-a HR1000026 Krka i okolni plato. Za potrebe Glavne ocjene provedena su i istraživanja šišmiša na širem području lokacije zahvata jer je istraživanje rađeno za planiranu SE Drniš no istraživanje obuhvaća i lokaciju SE Drniš 2. Terenska istraživanja provedena su standardnim metodama u cilju utvrđivanja sastava vrsta, aktivnosti šišmiša, potencijalnih i značajnih prebivališta, lovnih staništa te mogućih dnevnih i sezonskih migracija. Istraživanjem faune šišmiša evidentirano je ukupno 10 vrsta šišmiša. Zbog relativno jednake morfologije terena, istraživanja nisu ukazala na značajnije razlike u prostornoj distribuciji aktivnosti šišmiša na užem području SE Drniš. Tijekom provedenog istraživanja šišmiša utvrđeni su kraći preleti i niska aktivnost svih zabilježenih ciljnih vrsta/fonetske skupine te područje SE Drniš 2 ne predstavlja njihovo važno lovno područje. U Studiji Glavne ocjene najznačajniji prepoznati utjecaj je trajni gubitak staništa zbog čišćenja vegetacije, zaravnjivanja terena te postavljanja panela i drugih elemenata sunčane elektrane. Kako bi se procijenila značajnost navedenih utjecaja izračunat je gubitak pogodnih staništa za ciljne vrste POP-a HR1000026 Krka i okolni plato. Vezano uz ciljne vrste šišmiša u Studiji Glavne ocjene dane su reference o primarnom utjecaju polarizacije svjetlosti sunčanih elektrana uslijed refleksije. Provedenim terenskim istraživanjima u zoni mogućeg utjecaja evidentirano je deset vrsta šišmiša od kojih dugokrili pršnjak i južni potkovnjak predstavljaju ciljne vrste POVS-ova HR2000918 Šire područje NP Krka i HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd. Područje planirane sunčane elektrane šišmiši koriste prilikom izlaska i povratka u skloništa prisutna na manjoj udaljenosti od međunarodno važnih skloništa poput Tople pećine i Miljacke II unutar POVS-a HR2000918 Šire područje NP Krka i HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd. Vezano uz kumulativne utjecaje uz energetske zahvate sagledani su i ostali zahvati. U Studiji Glavne ocjene propisan je program praćenja ptica u 1. i 3. godini nakon izgradnje te je i sagledan utjecaj varijanta trase priključnog kabela od sunčane elektrane do TS 110/35/10 kV Drniš. U mišljenju Zavoda zaključno navodi se da je glavna ocjena primjereno sagledala i procijenila moguće samostalne, kao i kumulativne utjecaje na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Uvidom u dostavljenu Studiju Glavne ocjene zaključeno je da su sve primjedbe uvažene i ugrađene.

O podnesenom zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno članku 31. stavku 7. Zakona, Ministarstvo je na internetskim stranicama 5. travnja 2023. g. objavilo Informaciju o zahtjevu za provođenje postupka Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (KLASA: UP/I-352-03/22-06/47, URBROJ: 517-10-2-2-23-11).

Ministarstvo je 4. travnja 2023. g., temeljem odredbi članka 38.a stavka 2. Zakona, donijelo Odluku o upućivanju Studije Glavne ocjene za zahvat „Izgradnja sunčane elektrane Drniš 2,

9.9 MW“ na javnu raspravu u trajanju od trideset (30) dana (KLASA: UP/I-352-03/22-06/47, URBROJ: 517-10-2-2-23-12) te je Zamolbom za pravnu pomoć (UP/I-352-03/22-06/47, URBROJ: 517-10-2-2-23-13 od 4. travnja 2023.) glede koordinacije i provedbe javne rasprave, uključujući javni uvid i izlaganje, povjerilo Upravnom odjelu za zaštitu okoliša, prostorno uređenje, gradnju i komunalne poslove Šibensko-kninske županije (u daljnjem tekstu: Upravni odjel), Trg Pavla Šubića I. br. 2, HR-22000 Šibenik.

Ministarstvo je 24. travnja 2023. g. zaprimilo od Upravnog odjela Obavijest o javnoj raspravi. Na internetskim stranicama Ministarstva, 28. travnja 2023. g., objavljena je Informacija o odluci da se Studija Glavne ocjene za zahvat: „Izgradnja sunčane elektrane Drniš 2, 9.9 MW“, upućuje na javnu raspravu (KLASA: UP/I-352-03/22-06/47, URBROJ: 517-10-2-2-23-15 od 26. travnja 2023.).

Ministarstvo je 19. lipnja 2023. g. zaprimilo od Upravnog odjela Izvješće o provedenoj javnoj raspravi (KLASA: 352-01/23-01/25, URBROJ: 2182-16/29-23-6 od 14. lipnja 2023.) i Zapisnik s javnog izlaganja (KLASA: 352-01/23-01/25, URBROJ: 2182-16/29-23-4 od 24. svibnja 2023.). U izvješću je navedeno da je javna rasprava održana od 3. svibnja 2023. g. do 2. lipnja 2023. g. Oglas o javnoj raspravi objavljen je 24. travnja 2023. g. u dnevnom tisku Slobodna Dalmacija i 24. travnja 2023. g. na mrežnim stranicama Šibensko-kninske županije i Grada Drniša. Javni uvid u Studiju Glavne ocjene bio je omogućen za vrijeme trajanja javne rasprave, svakim radnim danom u uredovno vrijeme u prostorijama Grada Drniša, Trg Kralja Tomislava 1, Drniš. Javno izlaganje održano je 24. svibnja 2023. g., s početkom u 12,00 sati u Maloj vijećnici Grada Drniša, Trg Kralja Tomislava 1, Drniš. Na javnom izlaganju bili su prisutni predstavnici Upravnog odjela Šibensko-kninske županije, predstavnici Grada Drniša, predstavnici ovlaštenika tvrtke Geonatura d.o.o. i predstavnici nositelja zahvata Heltos Renewable d.o.o. Tijekom javne rasprave primjedbe, mišljenja ili prijedlozi javnosti i zainteresirane javnosti nisu zaprimljeni putem pošte ili elektroničke pošte. Primjedbe izvan određenog roka također nisu zaprimljene. U roku predviđenom za javnu raspravu u Knjigu primjedbi nije upisana nijedna primjedba.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev, Studiju Glavne ocjene (Geonatura d.o.o., Zagreb, srpanj 2022., siječanj 2023.) i prethodno mišljenje Zavoda te utvrdilo sljedeće.

Planirani zahvat odnosi se na izgradnju SE Drniš 2, na k.č.br. dio 1320/4, k.o. Velušić, površine obuhvata zahvata oko 18,8 ha. SE Drniš 2 planirana je kao samostojeća sunčana elektrana priključne snage 9,9 MW, a ukupne instalirane snage do 12,5 MW. Kao sastavni dijelovi SE Drniš 2 predviđeni su: fotonaponski moduli s nosivom podkonstrukcijom, izmjenjivači, interne transformatorske stanice, interna kabela mreža, pristupna cesta i interni prolazi te priključni podzemni kabel na elektroenergetsku mrežu pri čemu su predviđene dvije varijante kabela trase. Površina same sunčane elektrane iznosi 18,8 ha pri čemu se 18 ha odnosi na elemente unutar obuhvata sunčane elektrane dok se 0,8 ha odnosi na pristupnu makadamsku prometnicu koja je planirana od sunčane elektrane do postojeće makadamske ceste. Fotonaponski moduli postaviti će se na tipsku aluminijsku konstrukciju za montažu na zemlju. Tlocrtna površina fotonaponski modula iznositi će oko 6,9 ha. Priključak SE Drniš 2 na elektroenergetsku mrežu sastojat će se od susretnog postrojenja i priključnog kabela. Predložene su dvije trase priključnog kabela. Trasa obje varijante je identična od obuhvata sunčane elektrane ali se nakon naselja Trbounje trase razdvajaju. Varijanta 1 je trasa južno ukupne duljine oko 6 km, a varijanta 2 je trasa sjeverno ukupne duljine oko 5,5 km. Za pristup lokaciji planira se izgraditi nova pristupna prometnica makadamskog tipa koja se spaja na postojeću makadamsku cestu. Nova

pristupna prometnice bit će duljine oko 746 m i širine oko 6 m. Prometna komunikacija unutra obuhvata SE Drniš 2 ostvarivat će se internim prolazima bez karakteristika prometnica. Sunčana elektrana bit će ograđena zaštitnom žičanom ogradom s vratima za kolni i pješački ulaz. Ograda će biti izdignuta iznad terena za oko 15 cm na način da se ostavi dio između ograde i tla kako bi se osigurala povezanost ograđenog prostora i staništa za male životinje.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19, poveznica: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_08_80_1669.html) zahvat se nalazi unutar područja ekološke mreže – Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000026 Krka i okolni plato, koje je kao područje posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđeno 17. listopada 2013. g. Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, broj 124/13). Ciljevi očuvanja za predmetni POP propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (Narodne novine, br. 25/20 i 38/20, poveznica: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2020_03_38_822.html).

Ciljne vrste POP-a HR1000026 Krka i okolni plato su: crnoprugasti trstenjak (*Acrocephalus melanopogon*), vodomar (*Alcedo atthis*), jarebica kamenjarka (*Alectoris graeca*), primorska trepteljka (*Anthus campestris*), suri orao (*Aquila chrysaetos*), bukavac (*Botaurus stellaris*), ušara (*Bubo bubo*), ćukavica (*Burhinus oedicephalus*), kratkoprsta ševa (*Calandrella brachydactyla*), leganj (*Caprimulgus europaeus*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja močvarica (*Circus aeruginosus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopos medius*), mala bijela čaplja (*Egretta garzetta*), mali sokol (*Falco columbarius*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), voljić maslinar (*Hippolais olivetorum*), čapljica voljak (*Ixobrychus minutus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), ševa krunica (*Lullula arborea*), velika ševa (*Melanocorypha calandra*), bukoč (*Pandion haliaetus*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), mali vranac (*Phalacrocorax pygmeus*), siva štijoka (*Porzana parva*), riđa štijoka (*Porzana porzana*), mala štijoka (*Porzana pusilla*), značajne negnijezdeće (selidbene) populacije ptica (patka žličarka *Anas clypeata*, kržulja *Anas crecca*, zviždara *Anas penelope*, divlja patka *Anas platyrhynchos*, patka pupčanica *Anas querquedula*, glavata patka *Aythya ferina*, krunata patka *Aythya fuligula*, crvenokljuni labud *Cygnus olor*, liska *Fulica atra*, kokošica *Rallus aquaticus*).

Iako se lokacija SE Drniš 2 ne nalazi unutar POVS-ova HR2000918 Šire područje NP Krka i HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd, s obzirom na velike dnevne areale kretanja šišmiša u potrazi za hranom i prisutna staništa na obuhvatu zahvata, predmetno područje zahvata kao lovno područje potencijalno koriste ciljne vrste šišmiša navedenih područja ekološke mreže. Područje zahvata kao lovno stanište potencijalno koriste ciljne vrste šišmiša POVS-a HR2000918 Šire područje NP Krka iz špilje Topla peć koja je od lokacije zahvata udaljena oko 6,5 km te također ciljne vrste šišmiša iz POVS-a HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd koje koriste navedenu špilju koja je od lokacije zahvata udaljena oko 12,5 km. S obzirom na sve navedeno ciljne vrste šišmiša POVS-ova HR2000918 Šire područje NP Krka i HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd uključeni su u analizu utjecaja zahvata provedenu kroz Studiju Glavne ocjene.

U Studiji Glavne ocjene navodi se da se mogući utjecaji zahvata dijele na potencijalno direktne utjecaje zauzimanjem ili izmjenom dijela stanišnih površina, uznemiravanjem te stradavanjem jedinki ciljnih vrsta pri izgradnji sunčane elektrane i na indirektno utjecaje koji proizlaze iz

potencijalne promjene staništa za vrijeme korištenja i održavanja sunčane elektrane. Izgradnjom sunčane elektrane te prilikom postavljanja montažnih konstrukcija, trafostanica i izgradnje planiranih servisnih prometnica i pristupne prometnice doći će do gubitka ili izmjene staništa na području zahvata. Vezano uz utjecaj na ciljne vrste POP-a HR1000026 Krka i okolni plato, a prema rezultatima provedenih terenskih istraživanja za potrebe izrade Studije Glavne ocjene, na lokaciji zahvata zabilježene su ciljne vrste ptica jarebica kamenjarka, primorska trepteljka, zmijar, rusi svračak i ševa krunica te lokacija zahvata predstavlja pogodno stanište za gniježđenje. Područje zahvata također predstavlja pogodno stanište za ciljne vrste suri orao, ušara, ćukavica, kratkoprsta ševa, leganj, eja močvarica, eja strnjarica, mali sokol, sivi sokol i sivi svračak koje nisu zabilježene istraživanjima. Na lokaciji zahvata zabilježen je i prelet ciljne vrste skanjca osaša. Prema Karti kopnenih nešumskih staništa RH (2016.) na lokaciji sunčane elektrane nalazi se stanišni tip C.3.5.1. Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone te mozaik stanišnih tipova C.3.5.1./I.1.8./E. Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone/Zapuštene poljoprivredne površine/Šume. Navedeni mozaik stanišnih tipova Prema Karti staništa RH 2004. predstavlja stanišni tip E.3.5.1. Šuma i šikara medunca i bijelog graba. Izgradnjom sunčane elektrane za ciljne vrste ušara, ćukavica, kratkoprsta ševa, sivi sokol i velika ševa doći će do gubitka 0,04 – 0,07 % pogodnih travnjačkih staništa (C.3.5.1.), za ciljne vrste leganj, eja močvarica, eja strnjarica, mali sokol i sivi svračak, doći će do gubitka 0,03 – 0,06 % pogodnih travnjačkih i mozaičnih staništa (C.3.5.1. i C.3.5.1./I.1.8./E.) dok će za ciljnu vrstu zmijar doći do gubitka 0,02 – 0,04 % pogodnih travnjačkih staništa (C.3.5.1. i C.3.5.1./I.1.8./E). S obzirom da se većina lokacije zahvata nalazi na stanišnom tipu C.3.5.1. Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone udio gubitka pogodnog staništa za 0,01% je veći za ciljne vrste kojima pogodna staništa predstavlja samo stanišni tip kamenjarski travnjak. Cilj očuvanja za ciljnu vrstu jarebica kamenjarka je očuvati populaciju i staništa (otvoreni kamenjarski travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 400-500 p. Ciljna vrsta jarebica kamenjarka zabilježena je terenskim istraživanjem na širem području utjecaja zahvata (zona do 2000 m od zone izravnog utjecaja). Zabilježena je jedna jedinka što ukazuje na mogućnost gniježđenja ciljne vrste i unutar zone izravnog utjecaja no zbog izražene sukcesije pretpostavlja se da nije prisutna u velikom broju. Cilj očuvanja za ciljnu vrstu zmijar je očuvati populaciju i pogodna staništa (stjenovita područja, kamenjarski travnjaci ispresijecani šumama, šumarcima, makijom ili garigom) za održanje gnijezdeće populacije od 7-10 p. S obzirom da na širem području zahvata postoje pogodna staništa za lov, ali ne i za gniježđenje (nedostaje stabala dovoljne veličine) te da je zmijar zabilježen na lokaciji zahvata umjerenim intenzitetom preleta, može se zaključiti da zmijar ne gnijezdi unutar šireg područja zahvata ali ga koristi za lov. Cilj očuvanja za ciljnu vrstu primorska trepteljka je očuvati populaciju i staništa (otvoreni suhi travnjaci) za održanje gnijezdeće populacije od 150-250 p. Procijenjeno je da je na istraživanom području (istraživano područje veće je od obuhvata SE Drniš 2) gnijezdi osam parova. Cilj očuvanja za ciljnu vrstu ševa krunice je očuvati populaciju i otvorena mozaična staništa za održanje gnijezdeće populacije od 700-1100 p. Procijenjeno je da je na istraživanom području (istraživano područje veće je od obuhvata SE Drniš 2) gnijezdi tri para. S obzirom da je obuhvat SE Drniš 2 nekoliko puta manji od terenski istraživanog područja očekivani broj parova unutar obuhvata sunčane elektrane je i manji od iznesenoga. Cilj očuvanja za ciljnu vrstu rusi svračak je očuvati populaciju i staništa (otvorena mozaična staništa) za održanje gnijezdeće populacije od 13000-18000 p. Na širem području utjecaja zahvata procijenjeno je da gnijezdi trinaest parova. S obzirom da je obuhvat SE Drniš 2 nekoliko puta manji od terenski istraživanog područja očekivani broj parova unutar obuhvata sunčane elektrane je i manji od iznesenoga. Cilj očuvanja za ciljnu vrstu skanjac osaš je očuvati populaciju i pogodna struktura šuma za održanje gnijezdeće populacije od 1-2 p. Na širem području zahvata zabilježen je jedan prelet međutim s obzirom da se na lokaciji zahvata ne nalaze staništa pogodna za gniježđenje, ciljna vrsta očekuje se povremeno tijekom migracije za

prelete i lov. Za ciljne vrste ptica kojima područje zahvata predstavlja pogodno stanište (koje nisu zabilježene istraživanjima) s obzirom na prethodno procijenjene gubitke pogodnih staništa te uz primjenu mjera ciljne vrste ptica i dalje će moći koristiti prostor sunčane elektrane. Planirane varijante trasa priključnih kabela bit će izvedene kao podzemni vod uz trasu lokalnih putova ili prometnica čime neće doći do zauzimanja ili izmjene dijela stanišnih površina. Tijekom izgradnje sunčane elektrane doći će do uznemiravanja ciljnih vrsta ptica, međutim radovi uklanjanja vegetacije i pripreme terena će se izvoditi izvan sezone gniježdenja ptica. Sunčana elektrana koristit će fotonaponske module s antirefleksivnim slojem da se reducira refleksija sunčevog zračenja i time smanji utjecaj na ciljne vrste ptice jer će se izbjeći „efekt jezera“. Radom sunčane elektrane ne dolazi do emisija onečišćujućih tvari u zrak, kao ni nastanka otpadnih voda te ne nastaju nusproizvodi ili povećane emisije buke, prašine ili vibracija. Predviđeni razmak između nizova fotonaponskih modula (4 – 8 metara) kako bi se omogućio razvoj vegetacije, ciljne vrste ptica i dalje će moći koristiti prostor za hranjenje i lov, kako između nizova fotonaponskih panela tako i ispod fotonaponskih panela (fotonaponski paneli postavljat će se na metalnu podkonstrukciju te će ispod njih biti moguć razvoj niske vegetacije). Prilikom korištenja zahvata vegetacija će se održavati košnjom ili ispašom. Održavanjem travnjačkih staništa očuvat će se povoljni stanišni uvjeti za ciljne vrste POP-a HR1000026 Krka i okolni plato vezane uz travnjake. Vezano uz moguće kumulativne utjecaje planirani zahvata sunčana elektrana može imati kumulativni utjecaj zajedno s drugim postojećim i odobrenim zahvatima promjenom pogodnih staništa za gniježdenje i/ili hranjenje ciljnih vrsta ptica u skladu s njihovima ciljevima očuvanja. Izračunom površina svih pogodnih staništa za ciljne vrste ptica maksimalno zauzimanje pogodnih staništa, koji se odnosi na vrste koje su hranjenjem i/ili gniježđenjem vezane uz navedena staništa iznosi 0,71 – 0,54 % za ciljne vrste jarebica kamenjarka, primorska trepteljka, ušara, ćukavica, kratkoprsta ševa, sivi sokol i velika ševa, 0,57 – 0,42 % za ciljne vrste rusi svračak, ševa krunica, eja močvarica i eja strnjarija, 0,89 – 0,64 % za ciljnu vrstu zmijar, 0,71 – 0,53 % za ciljnu vrstu suri orao, 0,58 – 0,43 % za ciljne vrste leganj, mali sokol i sivi svračak u odnosu na ukupnu površinu staništa (kamenjarski pašnjaci, suhi travnjak, mozaična staništa) na POP području HR1000026 Krka i okolni plato što ne predstavlja značajan negativan utjecaj za ciljne vrste ptica. Provedbom zahvata stanišni tip na lokaciji zahvata i dalje će ostati travnjak koji će većina ciljnih vrsta ptica moći koristiti. Za POP-a HR1000026 Krka i okolni plato nisi utvrđeni značajni negativni utjecaji planiranog zahvata niti u pojedinačnom niti u kumulativnom smislu.

Vezano uz moguće utjecaje na ciljne vrste šišmiša POVS područja HR2000918 Šire područje NP Krka i HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd izgradnjom sunčane elektrane doći će do gubitka lovnih staništa i promjene prisutnih staništa. Također sunčane elektrane mogu imati utjecaj na šišmiše zbog polarizacije svjetlosti koja nastaje uslijed refleksije na tamnim sjajnim površinama – efekt vodene površine. Terenskim istraživanjem provedenim za potrebu izrade stručne podloge za sunčanu elektranu Drniš (istraživanje obuhvaća i SE Drniš 2) u zoni mogućeg utjecaja evidentirano je deset vrsta šišmiša od kojih su dugokrili pršnjak (*Miniopterus schreibersii*) i južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*) ciljne vrste POVS-a HR2000918 Šire područje NP Krka dok su Blazijev potkovnjak (*Rhinolophus blasii*), veliki potkovnjak (*Rhinolophus ferrumequinum*) i mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*) ciljne vrste POVS-a HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd. Zabilježena je i fonetska skupina roda *Myotis* čije pojedine vrste predstavljaju ciljne vrste šišmiša u navedenim područjima ekološke mreže, a unutar koje nije moguće razlikovati pojedine vrste zbog sličnog glasanja. Tijekom provedenog istraživanja šišmiša utvrđeni su kraći preleti i niska aktivnost svih zabilježenih ciljnih vrsta/fonetske skupine te s obzirom na navedeno može se zaključiti da područje sunčane elektrane ne predstavlja važno lovno područje. U večernjim satima u vrijeme proljetnih migracija, češće od drugih vrsta, bilježena je vrsta južni potkovnjak, dok je u vrijeme

jesenskih migracija češće bilježena vrsta mali potkovnjak, no obje vrste i dalje u niskom intenzitetu. S obzirom da navedene vrste kao lovna staništa koriste mozaike pašnjaka i listopadnih šuma često uz otvorene vodene površine njihova aktivnost na istraživanom području potencijalno je vezana uz prisutnost većeg broja pogodnih prebivališta. S obzirom na to da je aktivnost dviju navedenih vrsta bilježena tijekom večernjih i jutarnjih sati moguće je da se koriste područje planirane sunčane elektrane prilikom izlaska i povratka u skloništa prisutna na manjoj udaljenosti od međunarodno važnih skloništa poput Tople pećine i Miljacke II unutar POVS-a HR2000918 Šire područje NP Krka i špilje Škarin Samograd. S obzirom na široku zastupljenost pogodnih staništa te uz primjenu mjera korištenja ekološki prihvatljivog osvjetljenja i antirefleksivog sloja na fotonaponskim modulima nisi utvrđeni značajni negativni utjecaji zahvata na ciljne vrste šišmiša POVS područja HR2000918 Šire područje NP Krka i HR2000132 Područje oko špilje Škarin Samograd.

Slijedom iznijetoga u provedenom postupku glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat „Izgradnja sunčane elektrane Drniš 2“, Ministarstvo je utvrdilo da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu, uz primjenu ovim Rješenjem propisanih mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A.) te programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže (B.).

Člankom 29. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona propisano je da Ministarstvo provodi glavnu ocjenu za zahvate za koje je tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš ili postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

Točka I. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 33. stavka 2. Zakona, kojom je propisano da ako nadležno tijelo utvrdi, uzimajući u obzir i mišljenje javnosti, da planirani zahvat nema značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu. Također, u skladu je s odredbom članka 33. stavka 3. Zakona, kojom je propisano da rješenje iz članka 33. stavka 2. Zakona, sadrži mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Točka II. ovoga Rješenja u skladu je s odredbama članka 42. stavka 1. i 3. Zakona, kojima je propisano da je za zahvate za koje su u postupku Glavne ocjene propisane mjere ublažavanja, nositelj zahvata dužan pratiti izvršavanje propisanih mjera ublažavanja na ekološku mrežu u vezi s ciljevima očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže, odnosno da je nositelj zahvata dužan osigurati sredstva za praćenje.

Točka III. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 41. stavka 1. Zakona, kojom je propisano da ako nositelj zahvata ne provede mjere ublažavanja propisane ovim Rješenjem, da će ih provesti Ministarstvo na njegov trošak.

Točka IV. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 43. stavka 2. Zakona, kojom je propisano da se rješenje u postupu glavne ocjene prihvatljivosti za zahvata izdaje na rok od dvije godine.

Točka V. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 43. stavka 3. Zakona, kojom je propisano da se rok važenja rješenja iz postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu može, na zahtjev nositelja zahvata, jednom produžiti na još dvije godine uz

uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa Zakonom ili drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.

Točka VI. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 175. stavka 2. Zakona, kojom je propisano da će Ministarstvo po službenoj dužnosti donijeti izmjenu rješenja iz postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu ako se na temelju rezultata provedenog programa praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva i cjelovitosti područja ekološke mreže utvrdi da je provedbom zahvata unatoč primjeni mjera ublažavanja propisanih rješenjem došlo do značajnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Točka VII. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 175. stavka 6. Zakona, kojom je propisano da Ministarstvo može u bilo kojem trenutku ukinuti, u cijelosti ili djelomično, rješenje iz postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, u slučaju nepridržavanja njime propisanih mjera ublažavanja ili nastanka nepredviđenih događaja s negativnim učincima na prirodu.

Točka VIII. Ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 44. stavka 3. Zakona, kojom je propisano da se rješenje iz postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu objavljuje na internetskoj stranici Ministarstva.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

VIŠA STRUČNA SAVJETNICA

Patra Derežić

DOSTAVITI:

1. Heltos Renewable d.o.o., Maksimirsko naselje II. 17, HR-10000 Zagreb, (*R s povratnicom*);
2. Geonatura d.o.o., OIB: 43889044086, Fallerovo šetalište 22, HR-10000 Zagreb (*R s povratnicom*);
3. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, HR-10000 Zagreb (*elektroničkom poštom: pisarnica.dirh@dirh.hr*);
4. U spis predmeta, ovdje.